

Wyrok z dnia 5 marca 1998 r.

III RN 14/98

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego, który rozstrzyga sprawę sprzecznie z wyrażoną w uzasadnieniu oceną prawną rażąco narusza prawo.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Adam Józefowicz, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 5 marca 1998 r. sprawy ze skargi Teresy L. na decyzję Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w K. z dnia 18 września 1996 r. [...] w przedmiocie pozbawienia statusu bezrobotnego i pozbawienia jej prawa do zasiłku, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 2 września 1997 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu - Ośrodkowi Zamiejscowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zarzucił w rewizji nadzwyczajnej od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 2 września 1997 r. [...], że wyrok ten rażąco narusza art. 316 KPC, w związku z art. 59 oraz art. 16 ust. 1, art. 22 ust. 2, art. 27 ust. 1 i art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 ze zm.). Powołane przepisy zostały obrażone, gdyż Naczelny Sąd Administracyjny rozstrzygnął rozpatrywaną skargę tak jakby była ona bezzasadna (oddalił ją), tymczasem w uzasadnieniu wyroku przedstawił ustalenia wskazujące na to, że skarga podlegała uwzględnieniu, gdyż zaskarżona przez nią decyzja administracyjna została wydana niezgodnie z prawem. Wobec takiej sprzeczności między treścią

wyroku a jego uzasadnieniem. Wyrok ten, zdaniem Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, w istocie rzeczy nie rozstrzygnął kwestii legalności decyzji administracyjnej stanowiącej przedmiot sprawy. Organ administracji, którego wyrok dotyczy, będąc w świetle art. 30 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym związanym oceną prawną wyroku, nie może zadośćuczynić temu obowiązkowi i równocześnie zastosować się do sentencji wyroku. Pozostawienie takiego wyroku w obrocie prawnym jest nie do pogodzenia z wymogami porządku prawnego, skoro nie został zrealizowany cel postępowania sądowoadministracyjnego dotyczący wyjaśnienia przed sądem czy zaskarżona decyzja jest zgodna z prawem.

W konsekwencji przedstawionych zarzutów Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według ustaleń Naczelnego Sądu Administracyjnego, które zostały przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, rozpatrywana w sprawie skarga Teresy L. okazała się uzasadniona. NSA stwierdził bowiem, że decyzja Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w K. z dnia 18 września 1996 r., utrzymująca w mocy decyzję organu pierwszej instancji o pozbawieniu skarżącej z dniem 6 lipca 1996 r. statusu bezrobotnego i zasiłku dla bezrobotnych, z którego korzystała jako tzw. jedyny żywiciel rodziny, wydana została na podstawie wadliwie zinterpretowanych przepisów prawa materialnego i w związku z tym bez wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych NSA zakwestionował przyjęte w zaskarżonej decyzji stanowisko, że Teresa L. nie stawiała się w rejonowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie bez uzasadnionej przyczyny. Według tej decyzji niestawiennictwo z powodu choroby mogłoby zostać usprawiedliwione tylko zaświadczeniem lekarskim wystawionym na obowiązującym druku. Nie wchodziła natomiast w rachubę możliwość usprawiedliwienia niestawiennictwa bezrobotnego z powodu konieczności sprawowania opieki nad dziećmi. Tymczasem - zdaniem NSA - powołane stanowisko organu administracji pozostaje w sprzeczności zarówno z zasadami postępowania administracyjnego, jak i wskazanymi przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 47, poz. 211 ze zm.) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy. Według orzekającego składu NSA: „Nie

można również w sposób automatyczny bez szczegółowego wyjaśnienia okoliczności sprawy przekreślać możliwości usprawiedliwienia przez skarżącą swojego nies-tawiennictwa także przy pomocy zalegającego w aktach sprawy zaświadczenia le-karskiego wystawionego przeciw przez organ do tego uprawniony i korzystającego z domniemania prawdziwości jako dokument urzędowy”. W konkluzji uzasadnienia wyroku zawarte zostały wskazania co do dalszego postępowania dowodowego przed organem administracji, ze stwierdzeniem, że: „Dopiero tak uzupełniony materiał dowodowy pozwoli na właściwą ocenę okoliczności sprawy i wydanie odpowiadającej prawu decyzji”. Wbrew tym ustaleniom w sentencji wyroku NSA orzekł o oddaleniu skargi.

Z powyższego wynika, że zaskarżony rewizją nadzwyczajną wyrok jest wew-nętrznie sprzeczny. Oddalenie skargi oznacza bowiem jej nieuwzględnienie (art. 27 ust. 1 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym) i w konsekwencji potwierdze-nie prawomocnym orzeczeniem Sądu, iż zaskarżona decyzja jest zgodna z prawem. Natomiast według uzasadnienia tego wyroku oceniana decyzja narusza wskazane przepisy prawa materialnego i procesowego i z tego powodu podlegała uchyleniu w celu przeprowadzenia niewadliwego postępowania i prawidłowego zastosowania wchodzących w rachubę regulacji prawnomaterialnych (art. 22 ust. 1 pkt 1 i art. 30 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym). W tej sytuacji Sąd Najwyższy po-dzielił wyrażoną w rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego ocenę, że zaskarżony wyrok rażąco narusza powołane w tej rewizji przepisy oraz zasady działania Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach skarg na decyzje administracyjne.

Należało zatem orzec w myśl art. 393¹³ § 1 KPC w związku z art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego... (Dz. U. Nr 43, poz. 189).

=====